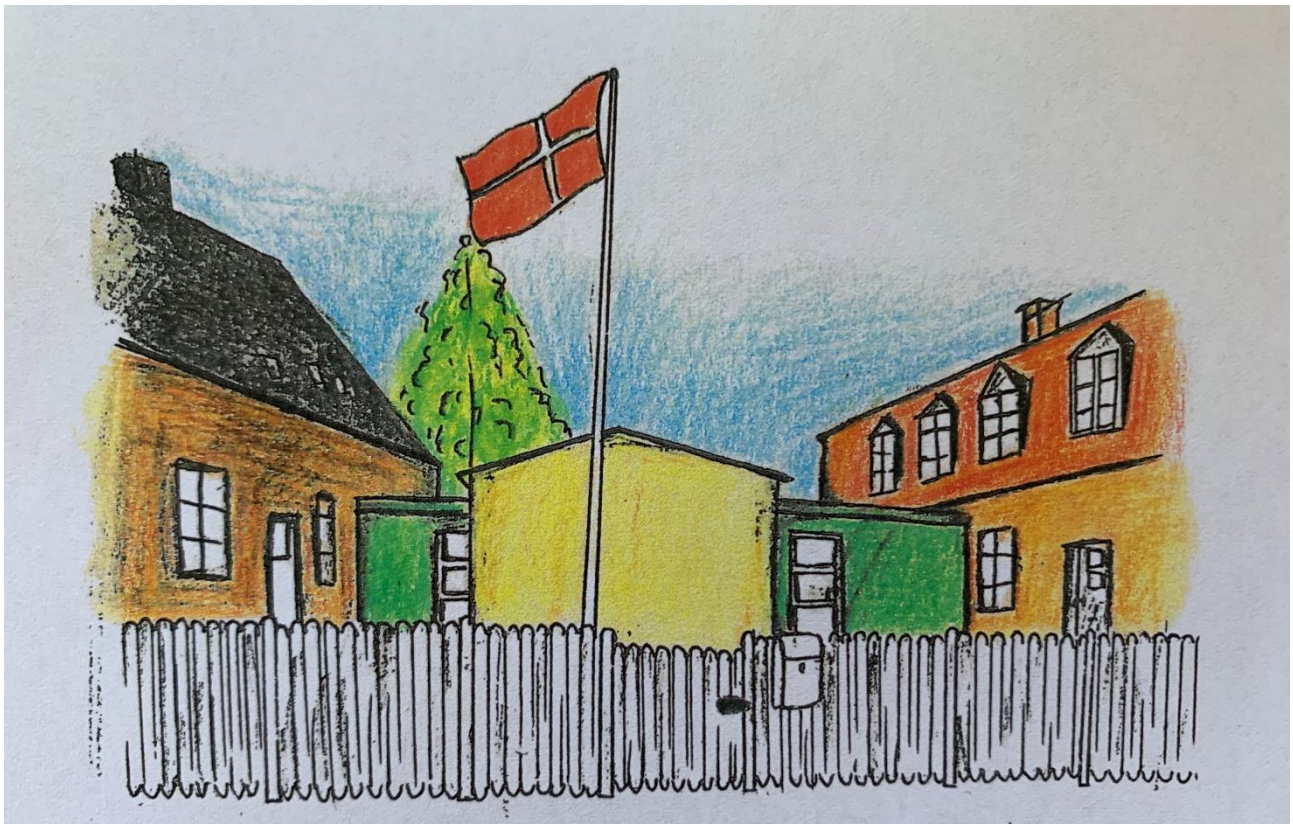
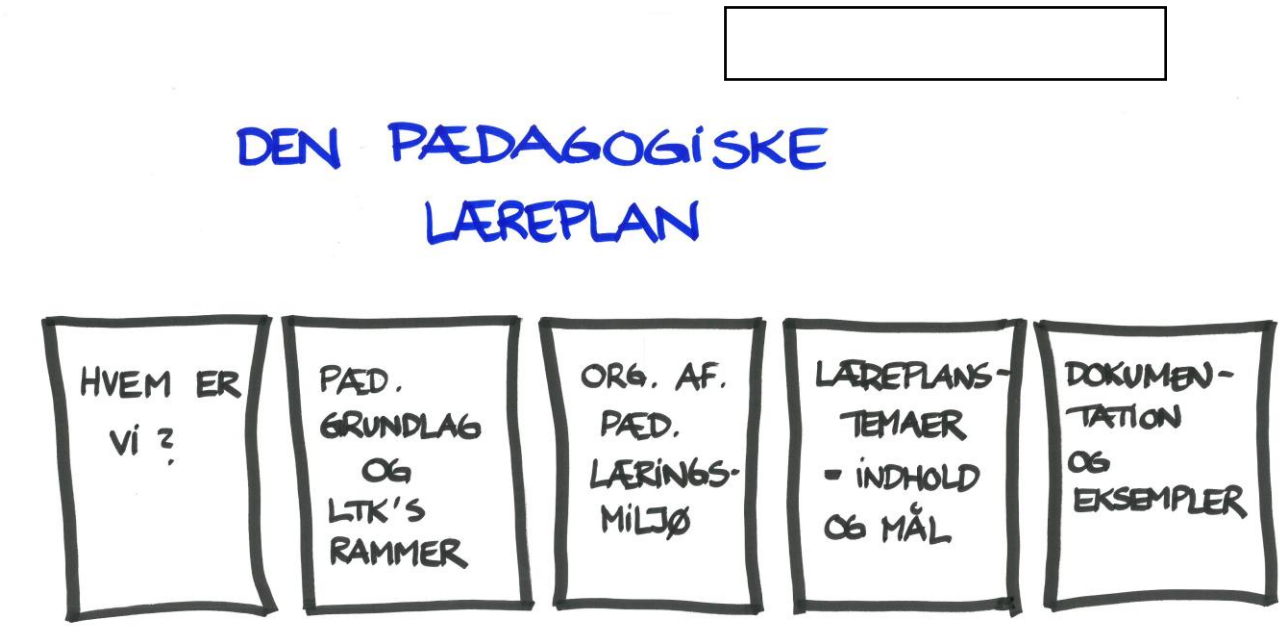
LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Pædagogisk læreplan for Bondebyens børnehave 2026

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning i vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan består af fem mapper. Hver mappe kan læses for sig, men for at give et samlet indblik i, hvordan vi arbejder med den pædagogiske læreplan, anbefaler vi, at det hele læses.

Mappe 1:
Beskrivelse af, hvem vi er. Her kan du finde stamoplysninger, vores pædagogiske profil, fysiske rammer og lokale forhold.

Mappe 2:
Indeholder det pædagogiske grundlag, vi arbejder efter samt Lyngby-Taarbæk Kommunes fokusområder og prioriterede indsatser.

Mappe 3:
Handler om, hvordan vi organiserer det pædagogiske læringsmiljø.

Mappe 4:
Uddyber indholdet i de 6 læreplanstemaer, som alle dagtilbud skal arbejde med.

Mappe 5:
Viser nogle eksempler på den pædagogiske praksis.

1. Hvem er vi:

Bondebyens børnehave
Asylgade 3-5
2800 Kgs. Lyngby
Tlf: 45285420
Mail: bondebyen@ltk.dk

Bondebyens børnehave ligger tilbagetrukken i den gamle bydel i Kgs. Lyngby. Bondebyens børnehave er indrettet i to sammenbyggede huse med egen legeplads. Legepladsen er nyrenoveret og inddelt i legezoner, og har en hyggelig stemning med gamle frugttræer, blomster, insekthotel, en biotop, bålplads og naturhus. Vi er meget glade for vores legeplads og benytter den dagligt.

Området omkring os er stille, hyggeligt og charmerende og der er meget lidt trafik. Børnehaven støder op til Slotsparken, som vi benytter ofte til ture, naturoplevelser og fysiske udfoldelser. I gåafstand ligger Lindegården/kulturhus, som vi benytter i perioder til motoriklege, biblioteket hvor vi låner bøger og ser teater, samt Frilandsmuseet.

I børnehaven går der 57 børn i alderen 3-6 år fordelt på 4 stuer. 3 almengrupper af 15-16 børn og 1 ressourcegruppe normeret til 10 børn. Børn til ressourcegruppepladserne bliver visiteret til pladserne af Lyngby Taarbæk Kommune. Det er børn, der har behov for at blive mødt af et fleksibelt pædagogisk miljø, der samtidig er tæt placeret på almenmiljøet, så vi nemt kan arbejde inkluderende fra både ressourcegruppe til almen og også den anden vej. Vi arbejder således tæt sammen, og betragter os som et hus med fælles pædagogik, tilgang, organisering og børnesyn.
I almengrupper er der som udgangspunkt 2 pædagoger og 1 medhjælper. I ressourcegruppen er der 6 pædagoger, 1 medhjælper og 1 studerende. Vi har en alsidig personalegruppe som differentierer i både alder, køn og baggrund.

Hvert 2. år stemmer forældrebestyrelsen om madordning i Bondebyens børnehave. Der har endnu ikke været interesse for ordningen. Børnene medbringer derfor selv en madpakke, samt en eftermiddagsmadpakke. Valget foregår i lige år.

I Bondebyens børnehave arbejder vi inkluderende. Dvs. at alle børn profiterer af at være en del af det almene fællesskab, og har ret og krav på oplevelsen af at føle sig som en værdig medspiller.

Vores centrale værdier i Bondebyen er følgende:

Omsorg - Barnet omgives af trygge rammer og nærværende voksne. I vores dagligdag har vi øje for det enkelte barns behov, både psykisk og fysisk.

Anerkendelse - Anerkendelsestanken er forankret i et menneskesyn om gensidig ligeværdighed. Barnet skal mødes med forståelse, og anerkendes for dets forskellige følelser. Ligeledes har vi respekt for, at det enkelte barn er sit eget individ med forskellige ønsker og behov.

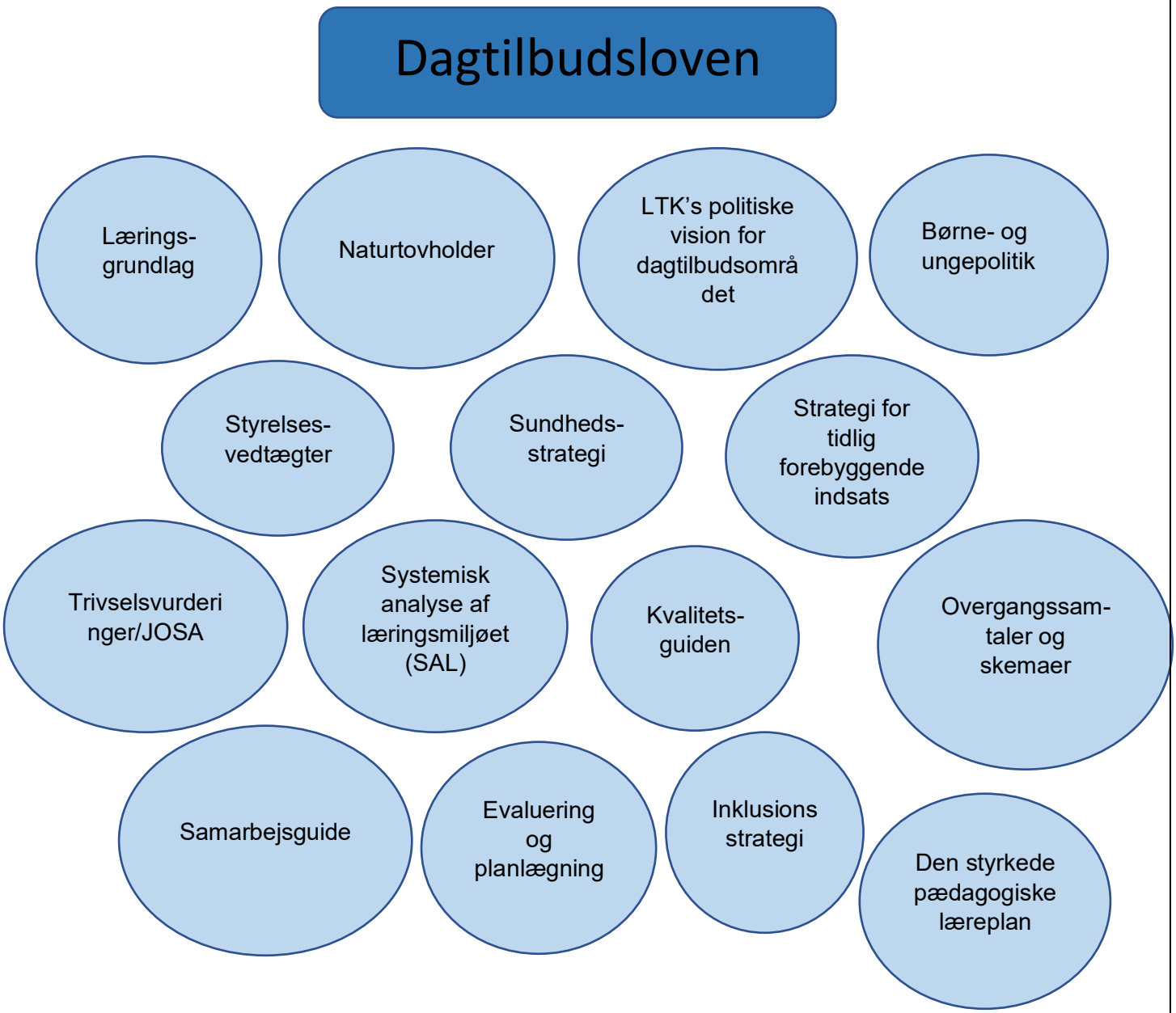
At have det sjovt - For at have det sjovt skal barnet opleve nærvær og empati, samt opleve en god stemning i huset. Ligeledes lægges der vægt på at der opbygges gode legerelationer børnene imellem. *Børn lærer bedst, når de trives og er glade*.

Kreativitet - Vi har ansvar for at skabe gode, inspirerende, kreative og æstetiske læringsmiljøer. Vi har fokus på, at barnet for mulighed for at veksle mellem udforskende og rammesættende miljøer.

2. Det pædagogiske grundlag samt fokusområder og prioriterede indsatser for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Alle dagtilbud i Lyngby-Taarbæk Kommune skal arbejde ud fra det pædagogiske grundlag, som er lovbestemt og besluttet af Folketinget. Derudover skal dagtilbuddene også arbejde ud fra de fokusområder og prioriterede indsatser, som er specifikke og gældende i Lyngby-Taarbæk Kommune. Herunder er vist en oversigt over, hvilke strategier, politikker og arbejdsværktøjer/metoder, som er kommunens fokusområder og prioriterede indsatser.

Lyngby-Taarbæk Kommunes fokusområder og prioriterede indsatser

Alle dagtilbud i Danmark skal arbejde ud fra et fælles pædagogisk grundlag formuleret og udarbejdet af fagfolk på området. Det pædagogiske grundlag består af en række centrale elementer, som kendetegner den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i Danmark.

De centrale elementer er:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng til børnehaveklassen

De blå kasser i dette afsnit indeholder det som dagtilbudsloven foreskriver omkring det pædagogiske grundlag. Nedenunder hver kasse står der, hvordan vi i Bondebyens børnehave arbejder med det.

Børnesyn

Hvad siger dagtilbudsloven om børnesynet?

Det at være barn har en værdi i sig selv, og børn har ret til leg, medbestemmelse, til at være forskellige og udvikle sig i forskelligt tempi. Børn skal ses som aktive medskabere af deres egen læring og udvikling - i rammer som det pædagogiske personale har ansvaret for. Det er altafgørende for børn, at de oplever omsorg, tryghed og nærvær, samt at de bliver stimuleret og udfordret tilpas.

I Bondebyens børnehave kommer det grundlæggende børnesyn til udtryk på følgende måde:

Børnenes medbestemmelse er en vigtig værdi hos os, og børnene skal føle at de har en afgørende stemme i deres børneliv i Bondebyen. Børnene har mulighed for at have indflydelse på egne lege, de vokseninitierede aktiviteter og de daglige rutiner.

Eksempelvis: En gruppe børn og voksne skal lave en planlagt aktivitet på legepladsen. De skal lege "gemmeleg" med nogen klude, som gemmes forskellige stedet på legepladsen. Da børnene har ledt efter kludene et par gange, foreslår et barn, at de voksne nu kan finde kludene og børnene kan gemme. Legen fortsætter herefter et par gange endnu.

Udover den direkte glæde, som alle involverede føler ved legen, oplever børnene, at de som individer har en værdi og tages seriøst. Baggrunden for dette er blandt andet for at skabe rummet for barnets stemme og indflydelse i de voksenplanlagte aktiviteter, og dermed vise barnet at deres stemme har en værdi.

Vi vægter at barnet omgives af trygge rammer og nærværende voksne. I vores dagligdag har vi øje for det enkelte barns behov, både psykisk og fysisk. Eksempelvis har vi øje for hvert enkelt barns relationer både til voksne og børn, og støtter op om både de store og små børnefællesskaber. Derudover har personalet alle nogle børn, som de er primære for ift. at sikre barnets trivsel og dialogen med forældrene.

Vi arbejder anerkendende, dvs. at barnet skal mødes med forståelse og anerkendes for dets forskellige følelser. Ligeledes har vi respekt for, at det enkelte barn er sit eget individ med forskellige ønsker og behov.

Når vi arbejder anerkendende, gør vi os umage for at møde det enkelte barn præcis hvor de er gennem både krop og sprog. Vi hører dem, vi ser dem, vi understøtter og guider, så vi sikrer os, at de føler sig mødt og forstået.

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger dagtilbudsloven om dannelse og børneperspektiv?

Dannelse er en dybere form for læring, hvor barnet som **aktiv deltager** forankrer værdier og viden i egen personlighed. Værdier og viden bruges som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden - som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske. Derfor skal dagtilbud give børn medbestemmelse og medansvar og sørge for, at de føler sig set, hørt og taget alvorligt. Ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde.

I Bondebyens børnehave ser vi børneperspektivet på følgende måde:

Det pædagogiske personale tager udgangspunkt i den generelle børnegruppes behov, ideer og perspektiver i organiseringen af det pædagogiske læringsmiljø. Det gøres ved at lytte til børnenes konkrete ytringer, personalets forsøg på at sætte sig i barnets sted og ligeledes almene teorier om børns trivsel, udvikling og behov.

Som beskrevet tidligere har barnets stemme en stor vægt.

I Bondebyens Børnehave ser vi viden om verden, som en vigtig del af dannelsesprocessen. Denne viden kan både være at vide, hvor ens venner bor, hvilke dyr der findes i Slotsparken, eller hvilke sprog der tales i forskellige dele af verden. Det er den demokratiske proces, hvor vi både som børn og voksne giver os selv tid og lyst til at lytte *til* og tale *med* hinanden.

Dannelse er et meget bredt begreb som vi ser som at blive dannet i forhold til noget andet end sig selv. Det er en livslang proces, som man lærer både implicit og eksplicit. Det handler om at være en del af forskellige fællesskaber, i børnehaven set som f.eks. ens venner, ens stue, hele huset og ens familie. Alle disse arenaer, som du færdes ind og ud af, spiller en faktor i den dannelsesproces som du uundgåeligt indgår i. Derfor er det vigtigt for os at skabe alsidige og udviklende fællesskaber og læringsmiljøer for barnet.

Dannelse handler altså om at blive dannet i forhold til noget andet end sig selv, forstå sig selv som en del af noget større som en del af et samfund med traditioner, kulturer & ritualer. Som en del af et fællesskab. Dannelse handler om at vokse ind i det fællesskab og med tiden føle ansvar for det og med tiden kunne videreføre det efter bedste evne.

Eksempel 1:

I Bondebyens Børnehave er anerkendelsen af barnet essentielt for dets trivsel og udvikling. Derfor siger alle godmorgen til hinanden, når de kommer. F.eks. træder et barn ind på stuen og siger godmorgen. Tre børn sidder og tegner og opdager det ikke. Den voksne siger til børnene, at deres ven har sagt godmorgen og så hilser de. Det nyankomne barn føler sig så mødt og velkommen af alle.

Eksempel 2:

Ved samling ønsker et af børnene at fortælle om weekendens oplevelser. Pædagogen giver tid til dette og udviser stor interesse ved kropssprog og spørgsmål. Dette smitter af på de andre børn, som også spørger ind eller fortæller om en lignende oplevelse. Her oplever barnet sig set og hørt. Barnet anerkendes for det mod, det fremviser ved at tale for en forsamling. At barnet oplever andre have lignende oplevelser, gør at fællesskabsfølelsen forstærkes.

Eksempel 3:

En stue maler sten med flagene fra de lande, hvor de forskellige børns familier kommer fra. De kigger også på et verdenskort og så hvor de forskellige lande var. I den proces ser vi dannelsen opstå via flere elementer: Den kulturelle forståelse, som opnås ved flagene og visualiseringen af landenes beliggenhed, dialogen om børnenes baggrund, den æstetiske læringsproces ved at male og sanse de forskellige objekter og se hvordan farver kan sammensættes og blive til et kulturelt symbol.

Leg

Hvad siger dagtilbudsloven om leg?

Børns leg er en vigtig og grundlæggende forudsætning for børnenes sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg dækker både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og understøttes af de voksne omkring børnene.

I Bondebyens børnehave arbejder vi med legen på tre forskellige måder.

Den frie leg:

Den frie leg er den leg, som børnene selv vælger og styrer. En voksen kan deltage, men det er helt på børnenes præmisser. Vi prioriterer pladsen til den frie leg. Vi tænker det som et aktivt tilvalg af den frie leg, som igen er med til at børnene føler værdi, da de kan sætte rammerne for deres egen leg og bringe personalet ind i deres univers.

Eksempelvis gør vi dette på vores faste "legetøjsdag" om fredagen, hvor børnene kan have et stykke legetøj med og får tid og rum til at lege på egne betingelser. Den frie leg foregår dagligt mange gange i løbet af dagen.

Den børneinitierede leg med bidrag fra den voksne:

Her følger den voksne børnenes initiativ til leg. Den voksne ser mulighed for udvikling i legen og kommer med input, hjælper med konfliktløsning og rammesætning, henter nye objekter og bidrager til udvikling af legen m.m.

Eksempelvis bygger en gruppe børn et hus med Lego. Den voksne ser et barn, der ønsker at deltage, men ikke kan finde vejen ind og får barnet til at hente biler til husets garage. Dernæst bygger den voksne i fællesskab med børnene videre, så der til sidst er en lille by. Her har den voksne både hjulpet børnene med inddragelse af hinanden og udviklet deres lege og byggekompetencer, men er blevet indenfor de rammer, som børnene har skabt.

Den vokseninitierede leg:

Her vælger den voksne legens præmisser. Dette gøres ud fra behov, som den voksne ser i børnegruppen. Dette kan både være et her og nu behov, som inklusion af et barn i en leg eller en længerevarende proces, hvor den voksne arbejder med udvikling på specifikke områder indenfor for eksempel børnenes legekompetencer.

Eksempelvis: en stue har fokus på de traditionelle rollelege, som eksempelvis "alle mine kyllinger" – dette for at sætte fokus på legekompetencer i det store fællesskab, og at gøre børnene i stand til at lege i større grupper på eget initiativ.

Børnefællesskaber

Hvad siger dagtilbudsloven om børnefællesskaber?

Alle børn i dagtilbud skal være en værdsat del af et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for. Dagtilbuddets hverdag skal skabe rum til, at børn kan indgå i både kendte og nye relationer på tværs af alder, køn og kultur. Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave at skabe balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Sådan understøtter vi udviklingen af både børnefællesskaber og sikrer det sociale rum, hvor det enkelte barn lærer og udvikler sig:

Alle børn har deres faste stue og stuerne er aldersintegrerede. I løbet af en hverdag oplever børnene at være i flere fællesskaber. Disse går fra de helt små selvvalgte venskaber til det store fællesskab på legepladsen. Vi anser alle disse fællesskaber som værdifulde for barnets læring og dannelse. Vi arbejder aktivt med fællesskaberne.

Eksempel 1:

Vi har "Grupper på tværs" ugentligt i perioden september til april. Her deles børnene op efter alder på tværs af stuerne. Grupperne arbejder med forskellige temaer. De pædagogiske overvejelser for dette er at skabe et læringsrum, hvor børnene kan lære sammen med andre børn på samme udviklingstrin. Et vigtigt element er også skabe en ramme for at udvikle venskaber på tværs af huset med andre jævnaldrende.

Eksempel 2:

Fællessamling har vi ca. en gang om måneden for hele huset. Stuerne skiftes til at planlægge aktiviteten. Dette foregår i samråd med børnene. I denne proces vil vi gerne have at børnene får øje for hvordan de med deres bidrag i ét fællesskab, kan bidrage ind i et større fællesskab, og medvirke til en samhørighedsfølelse for en stor samlet gruppe.

Eksempel 3:

I Bondebyen arbejder vi aktivt med Fri for mobberi. Fri For Mobberi sætter gode fællesskaber på dagsordenen. Det sker gennem bevidst og systematisk arbejde med at skabe handle- og deltagelsesmuligheder for alle børn i fællesskaberne. Vi anvender de værktøjer som findes i FFM's kuffert, bl.a. dialogbilleder, hvor børnene kan eksternalisere deres egne oplevelser og snakke om oplevede konflikter, uden at sætte sig selv på spil.

Eksempel 4:

Vi holder jule- og påskefrokost sammen i huset. Enten spiser alle sammen, eller også spiser vi det samme og laver aktiviteter med udgangspunkt i højtiden sammen. F.eks. æggejagt eller Lucia.

Eksempel 5:

Vi spiser i mindre grupper til frokost. Nogle gange er der tale om fastlagte grupper, sammensat ud fra pædagogiske overvejelser, andre gange vælger børnene selv. Denne differentiering gør, at børnene møder hinanden på tværs af stuen. Netop frokosten er et unikt rum med mulighed for rolig dialog, hvor alle kan komme til orde. De børn, som kan have svært ved selv at deltage i dialogen, inviterer den voksne ind og understøtter dem i dialogen. Børnene kan også spise med på andre stuer, hvis der er relationer der udfordrer.

Læring

Hvad siger dagtilbudsloven om læring?

Læring skal forstås bredt og dækker over børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Læring sker gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, rutiner, udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Børn lærer bl.a. ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og ved at eksperimentere.

I Bondebyen forstår og arbejder vi med læring på følgende måde: Læring foregår hele dagen i alle aktiviteter, lege, dialoger, rutiner osv. Læring er en essentiel del af at gå i Bondebyens børnehave – både for børn og voksne. For at kunne skabe relevante rum for læring for børnene, anser vi det for vigtigt at skabe mange forskellige faglige reflektionsrum for personalet, hvor de kan evaluere og udvikle praksis og f.eks. bruge feedback som metode til dette.

En faglig funderet ramme for læring anser vi som essentiel for optimale udviklingsmuligheder for børnene. For en mere konkret tilgang organiseringen af Bondebyens børnehaves læringsmiljø, se mappe 3.

Eksempelvis afholder alle stuer et ugentligt stuemøde af 1 times varighed, hvor der bl.a. planlægges aktiviteter og de pædagogiske læringsrum.

Børn i udsatte positioner

Hvad siger dagtilbudsloven om børn i udsatte positioner?

Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet. Det er afgørende, at børn i udsatte positioner – på lige fod med andre børn – mødes af positive forventninger.

Sådan organiserer og tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det også tilgodeser og understøtter børn i udsatte positioner.

Et barn i en udsat position bærer aldrig ansvaret for dette. Vi skal derfor skabe plads og rammer for det enkelte barn i en udsat position. Det er ikke barnet, der skal tilpasse sig Bondebyens rammer.

Vi arbejder med metoden SAL (systemisk analyse af et læringsmiljø). Vi har i Bondebyen 2 SAL-tovholdere som afholder møderne. Hver stue har minimum 2 forløb om året, og derudover efter behov. SAL anvendes til at udvikle læringsmiljøet og den pædagogiske praksis rundt om barnet eller gruppen. SAL understøtter en fælles tilgang til udfordringer, klare aftaler om tiltag, og en optimeret pædagogisk praksis, der bedre tilgodeser børn i udsatte positioners behov.

Vi har et tæt samarbejde med de understøttende funktioner (PPR, motorikhuset, sprogkonsulenter mv.), som ligeledes arbejder med ovenstående metoder.

<u>Eksempelvis:</u>

Når vi oplever et barn i en udsat position, bruger vi blandt andet følgende spørgsmål til at analysere situationen:

- *Hvorfor giver det mening for barnet at gøre, som det gør?*
- *Hvad forsøger barnet med sin adfærd at kommunikere til os?*
- *Hvad inviterer barnet os til at forstå?*

Forældresamarbejde:

Vi faciliterer og rammesætter forældresamarbejdet i Bondebyens børnehave på følgende måde:

Når et nyt barn indskrives i Bondebyens børnehave, tager vi telefonisk kontakt til familien og aftaler et for-besøg i børnehaven. På for-besøget får familien et velkomstbrev og vi laver aftaler om indkøring.

Vi afholder fælles forældremøde i juni måned, hvor forældrebestyrelsen konstitueres, og vi sikrer indhold for både kommende skolestartere og for de nye børn og familier.

Vi afholder 3 faste forældresamtaler i løbet af de 3 år barnet går i børnehave.

- En 3 måneders samtale med et fast samtaleskema
- En 4 årssamtale
- En førskolesamtale med overgangspapirer som sendes til SFO/skolen

Derudover er det altid muligt for forældrene at bede om en samtale, hvis der er bekymringer om deres barns trivsel og udvikling, og modsat vil personalet kontakte familien ved bekymring eller andet.

Vi vil gerne give sparring og rådgivning til udfordringer I kan stå med, i forhold til jeres barns trivsel og udvikling. Det kan være alt fra en mindre hverdagsproblematik, til større kriser, såsom skilsmisser.

Vi lægger særligt vægt på, at udvikling og trivsel af barnet sker i et tæt samarbejde mellem hjem og institution.

Eksempel:

Hvis barnet bruger ble, men er begyndt at være nysgerrig på at gå på toilettet, vil vi tage en dialog med jer, om hvordan vi sammen hjælper barnet bedst med toilettræning.

Et tæt samarbejde mellem institution og hjem, skaber den bedste kvalitet i barnets liv. Ved at samarbejde skaber vi samskabende læring, trivsel og udvikling.

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

I Bondebyens børnehave har vi et pædagogisk læringsmiljø for de store børnehavebørn, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen. Den primære metode til dette er vores ”Grupper på tværs”, hvor de kommende skolebørn samles ugentligt fra september året før de starter. Her arbejdes der med særlige temaer, som har fokus på at udvikle barnets alsidige personlige udvikling og sociale kompetencer. F.eks. har vi arbejdet meget med teater, hvor børnene har vænnet sig til at indgå i større grupper, koncentrere sig længere tid ad gangen og træde frem foran andre.

Derudover foregår der også skoleforberedende aktiviteter på de individuelle stuer, med udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone. Vi har ikke fokus på skoleopgaver, da vi finder det vigtigere at børnene udvikler kompetencer indenfor det sociale, heriblandt

konfliktløsning, behovsudsættelse og at indgå i grupper. Vi begynder også at stille større krav til børnenes selvstændighed.

Det er storbørnsgruppen, der går Luciaoptog i Bondebyens børnehave.

I slutningen af april, tager hele gruppen på en dagsudflugt som afslutning. F.eks. har vi været i Zoologisk have og Kronborg slot. Derudover holdes der også en afslutningsfest fra 17-19.

Inddragelse af lokalsamfundet

Sådan bruger og samarbejder vi med lokalsamfundet i Bondebyens børnehave:

Alle stuer har faste turdage, hvor nærmiljøet bruges. Vi bruger blandt andet Slotsparken, Frilandsmuseum og ”Den hemmelige have” i Bondebyen.

Ligeledes har vi et samarbejde med Lindegården, som ligger i Bondebyen. Lindegaarden er et kultursted, som siden 2013 er blevet drevet ved frivillig indsats. Vores ressourcegruppe har en formiddag om ugen, hvor de bruger et af deres lokaler til rytmik. I perioder kan andre stuer også låne lokalerne. Vi har den aftale med dem, at vi maler deres fastelavnstønder til Fastelavn.

Vi bruger Lyngby bibliotek til at låne bøger på og besøger biblioteket til teaterarrangementer. En gang om året har vi en fælles tur ”ud i det blå”, som enten bliver arrangeret i Slotsparken, på Frilandsmuseum eller i ”det danske Schweiz”

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det skal være rart, sjovt, udfordrende og stimulerende for børnene at komme i børnehave, og det er vores opgave at skabe rammerne for et sundt og godt børnemiljø, hvor børnene trives og er i udvikling og læring.

Her er et par eksempler på, hvordan vi arbejder med at fremme et godt børnemiljø:

<u>Fysisk børnemiljø:</u>

Alle stuer arbejder med at opdele rummene i zoner. I nogle af zonerne er det tydeligt, hvad zonen som udgangspunkt skal/kan bruges til, f.eks. konstruktionsleg. I nogle zoner er der skabt plads til, at børnene selv kan være kreative med legeuniverset. Personalet evaluerer løbende zonerne alt efter børnenes behov, interesse og børnegruppe. Vi bytter løbende legetøj ud, så der kommer ny inspiration på stuerne.

Legepladsen er ligeledes zoneopdelt og inspirerer til forskellige fysiske udfoldelser og rollelege.

<u>Psykiske børnemiljø:</u>

Personalet er omsorgsfulde og anerkendende i deres interaktion med børnene. Personalet anvender vedvarende fællestænkning: Her tænkes blandt andet at lave ”turtagning” (mindst 5 skift i dialogen med barnet). Personalet bruger den nysgerrige tilgang til barnet, får barnet til at tænke, i stedet for, at personalet svarer på spørgsmål.

F.eks.: "Hvor kommer mælken fra?" "Det er et godt spørgsmål" – "Hvor tænker du at det kommer fra? Prøv at kigge på mælkekartonen".

Vi har haft et særligt fokus på konflikthåndtering i Bondebyen. Det har vi, fordi det er afgørende, at vi som fagpersonale står på et fælles grundlag for, hvordan vi håndterer konflikter, når de opstår. Vi har på en personaledag haft fokus på emnet, hvor vi havde både oplæg, dialoger, refleksioner og som udmøntede sig i konkrete håndteringsmuligheder, når vi står i konfliktfyldte situationer. Derudover står vi tæt sammen og hjælper hinanden undervejs og efter, for at håndtere situationen bedst muligt både for barn og voksen.

Vigtige fokusområder er, at vi bevarer roen i en konflikt, sætter ord på barnet følelser, træder et skridt tilbage, overvejer hvorvidt der kan være flere årsager til den konkrete konflikt, hvad der er sket hjemme og giver mulighed for at trække på kollegaers kompetencer. Vi anerkender, at alle følelser er velkomne og skal hjælpe barnet til at kunne rumme og integrere følelserne. Ved at interesse sig for ovenstående, er det lettere at præcisere, hvad der er på spil i barnet.

Æstetisk børnemiljø:

Et eksempel på et æstetisk børnemiljø er vores årlige "*Blomstens dag".* Her skal barnet have en blomst med, som de selv har været med til at vælge. Stuerne planter blomsterne på legepladsen og efterfølgende passer børnene dem. Dermed får børnene ejerskab over og indflydelse på det æstetiske miljø på legepladsen.

Nogle af måderne vi dokumenterer vores pædagogiske praksis på er, ved at udstille børnenes kreative produkter. Billeddokumentation sker via Aula eller ved ophæng.

3. Organisering af et pædagogisk læringsmiljø

Hvad menes med et pædagogisk læringsmiljø?

Med pædagogisk læringsmiljø forstås et miljø, hvor der med afsæt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag (se afsnittet omkring det pædagogiske grundlag) arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det kræver nogle pædagogisk-didaktiske overvejelser at rammesætte, organisere og tilrettelægge læringsmiljøet, så børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig. Det pædagogiske læringsmiljø skal inddrage hensynet til børnenes alder, forskellige forudsætninger og børnegruppens sammensætning.

Børn er på forskellige udviklingstrin på forskellige tidspunkter i deres liv. Vi har derfor valgt at arbejde med aldersintegrerede grupper i huset. Ved at gøre dette, skaber vi et rum for, at børn kan møde børn på niveau med dem selv, men også børn som de kan lære af. Vi mener, at det tilbyder barnet de bedste udviklingsmuligheder.

Som beskrevet tidligere arbejder vi med ”Grupper på tværs”, hvor der foregår en aldersopdeling.

I Bondebyens børnehave arbejder vi med det pædagogiske læringsmiljø på følgende måde:

Vores fysiske rum skal indbyde til leg - både inde og ude. Vi arbejder med at dele stuerne op i zoner/læringsmiljøer. Vores inspiration og viden bygger bl.a. på Charlotte Ringsmoses forskning og Susanne Ringmoses viden om konkret indretning af læringsmiljøer.

Det skal være muligt for børnene at se, hvad de kan lave i de forskellige læringszoner.

Pædagogisk planlægning sker på de enkelte stuer, og tager udgangspunkt i de behov, vi ser hos børnene, og de muligheder vi har. Her aftaler stuerne individuelt de aktiviteter, som de vil lave. Nogle forløb kan være korte og komme ned på ugebasis, andre kan strække sig over mere end en måned.

Nedenfor er et eksempel på en uge, som var en del af et forløb, der varede over to uger.

Eksempelvis:

Teatertema

Mandag: Der bliver lavet planeter, sol og stjerner på pinde til dukketeater

Tirsdag: Turdag – her samles sten, som skal anvendes som rekvisitter

Onsdag: Beskrivelse af rammerne for et dukketeater, og opførelse af et

Torsdag: Nyt dukketeater, hvor børnene får lov til at være med i det

Fredag: Tur til Kongens have, hvor der ses dukketeater

Vi bruger samme metode til planlægning af ”Grupper på tværs”.

4-5 gange om året planlægger vi temaperioder, hvor vi udvælger et læreplanstema, som vi dykker ned i. Disse temaer er gældende for hele huset, men metoden eller måden at arbejde med temaet på, besluttes individuelt på stuerne. Disse strækker sig over 5-6 uger.

Arbejdet med temaperioderne er bl.a. en kvalitetssikring for, at vi når rundt om de seks lærerplanstemaer på en for barnets meningsfuld måde, som sikrer barnets alsidige udvikling.

Til planlægning af både pædagogisk planlægning, ”Grupper på tværs” og temaperioder bruger vi kommunens kvalitetsguide og en planlægningsguide, som består af planlægning og evaluering. Dette gør vi for at kvalitetssikre vores planlægning og eksekvering af pædagogiske aktiviteter. Kvalitetsguiden kan findes her: https://www.ltk.dk/borger/dagtilbud-og-skole/trivsel-laering-og-deltagelse/rammer-og-udvikling/faglige-metoder/kvalitetsguiden

I uge 28-32 har hver uge sit eget tema med ansvarlige tovholdere. Her er personale og stuerne oftest blandet og dermed skaber vi et fælles tredje for alle. Dette er en stor fordel,

når børnene befinder sig i en anden lærings- og relationsramme. Dette er også for at sikre, at læreplanstemaerne bliver udfoldet i en periode, hvor stuerne bliver slået sammen.

Eksempelvis:

Uge 27 var "Piratuge"

Kultur, æstetik og fællesskab – Her er der blevet lavet diamanter og gulddubloner, den kreative udfoldelser i forhold til at bruge materiale til at skabe noget med.

Natur, udeliv og science – Bål på legepladsen, hvor der laves piratbiksemad, inspireret af bogen "Mustafas kiosk"

Kommunikation og sprog – Der er blive anvendt nye ord, som børnene ikke nødvendigvis kendte i forvejen, at træde ind i et fantasiunivers, sammen digte historier i rollelege, snage med sørøvertema

Social udvikling – aktiviteter på kryds og tværs af stuerne, nye venskaber får mulighed for at opstå

Krop, sanser og bevægelse - Besøg på nærområdets piratlegeplads, møde en anden kropslig udfordring, øve i at gå i trafikken, skattejagt i huset og forhindringsbane

Alsidig personlig udvikling – Summen af ovenstående, mødet med noget nyt, lade sig opsluge af et emne med mulighed for fordybelse, være nysgerrig på noget, som man ikke lige kender

I Bondebyen har vi 2 natur- og 2 sprogtovholdere. Tovholderne er inspirationskilder og fagligt ansvarlige for deres områder. Vi indgår i et netværk, hvor tovholderne mødes på tværs af husene til gensidig sparring og faglig opdatering.

Som tidligere nævnt har vi også 2 SAL-tovholdere, som ligeledes understøtter læringsmiljøet.

En af vores pædagoger og vores souschef er uddannet som "Faglige fyrtårne". De har fokus på den nye styrkede læreplan og medvirker til øget kvalitet og faglighed i vores hus, da de kan anvendes som ressourcepersoner af personalet ift. udfordringer omkring læringsmiljø, planlægning og evaluering af temaer mm.

I Bondebyen har vi en ressourcegruppe som arbejder i en struktureret hverdag med skemalagte dage - disse præsenteres som udgangspunkt visuelt for børnene. Der tilrettelægges pædagogiske forløb, hvor der arbejdes med individuelle handleplaner og beskrivelser. Ressourcegruppen er kendetegnet ved et pædagogisk personale, der har en bred specialpædagogisk erfaring og viden.

Der er et forpligtigende samarbejde med relevante eksterne samarbejdspartnere, såsom psykolog, logopæd., fysioterapeut mv.

Mødet mellem specialpædagogik og almenpædagogik gør, at vi i Bondebyens børnehave har en stor vidensbank. Det betyder, at vi som personale i huset har mange værktøjer at

trække på, og at det er muligt at skabe sparring- og refleksionsrum, hvor dette udnyttes personalet imellem.

Vi vil her beskrive vores pædagogisk-didaktiske overvejelser bag nogle af vores rutiner, omkring leg og det fysiske læringsmiljø:

Beskrivelse af rutiner:

Overgang fra frokost til legepladsen:

- Børnene øver sig i:
  - Selvhjulpenhed
  - Dialog
  - Behovsudsættelse
- Det pædagogiske personales rolle er:
  - Guide
  - Opdeling i mindre grupper
  - Bevidsthed om voksenroller og position
  - Skabe situation for læring, af de ting børnene skal øve sig i
  - At være sig bevidst om det enkelte barns nærmeste udviklingszone
- Hvilke læreplanstemaer indgår i denne rutine?
  - Alle 6 læreplanstemaer
- Forældrene kan understøtte barnets udvikling ved:
  - Lade barnet være med til at tage tøj på selv
  - Øve behovsudsættelse og selvhjulpenhed
  - Have dialog med barnet

Intentionen med rutinen omkring overgangen til legepladsen:

- Børnene øver sig i:
  - At kunne hjælpe sig selv
  - At kunne vente på tur
  - At kunne overskue overgangen
- Det pædagogiske personales rolle er:
  - At være tydelige i fordelingen mellem de voksne
  - At være rolige og tålmodige
  - At have blik for gruppen og den enkeltes behov
- Hvilke læreplanstemaer indgår i denne rutine?
  - Natur, udeliv & science
  - Kommunikation & sprog
  - Social udvikling
  - Kultur, æstetik & fællesskab
- Forældrene kan understøtte barnets udvikling ved:
  - At lade barnet øve sig derhjemme i selv at tage tøj på.

Beskrivelse af leg – både rammesatte og de børneinitierede lege:

Den overordnede intention med legen er: At vi skal udvikle børns legekompetencer. Vores fokus er i dette eksempel legepladsen.

- Børnene øver sig i:
  - Leg i større grupper
  - Leg på tværs af egen grupper
  - Løse konflikter selv

- Det pædagogiske personales rolle er:
  - Tage initiativ til lege og tilbyde sig selv i lege
  - Give børnene redskaber til konfliktløsning, i stedet for at løse dem for børnene
  - Indgå i legene på børnenes præmisser

Beskrivelse af det fysiske læringsmiljø

Den overordnede intention med det fysiske læringsmiljø er: At gøre legepladsen spændende, lærerig, sjov, udfordrende og sansende.

- Børnene kan øve sig i:
  - Lære at anvende forskellige muligheder for leg i flere zoner
  - Lege selvstændig uden voksenopsyn
  - Udnytte at rummet er større og giver mere plads til andre lege.

- Det pædagogiske personales rolle er:
  - Hele huset anvender legepladsen
  - Har fokus på de motoriske muligheder, som uderummet giver
  - Være nysgerrig på udviklingsmuligheder, både ift. legekasser, grovmotoriske lege, sanseaktiviteter.
  - Skabe vokseninitierede aktiviteter både på forkant og ved behov (fx legekasser)
  - Give plads til, at børnene leger uden opsyn. Dette for at børnene øver sig i at løse uoverensstemmelser, at prøve grænser af og være selvstændige.

4. Læreplanstemaer – indhold og mål

Det pædagogiske arbejde skal planlægges ud fra seks læreplanstemaer, som tilsammen rummer de forskellige kompetenceområder, alle børn skal møde i dagtilbud. De seks læreplanstemaer skal være med til at sikre en alsidighed i den pædagogiske praksis.

De seks læreplanstemaer er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

I dagtilbudsloven er der også opsat nogle pædagogiske mål for hvert læreplanstema, som alle dagtilbud skal arbejde ud fra.

Herunder er de enkelte læreplanstemaer beskrevet samt de to tilhørende mål for hvert tema.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Krop, sanser og bevægelse

Børn oplever verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

5. Dokumentation og eksempler:

For at dokumentere vores praksis og for at vise, hvordan vi arbejder med det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne, er der her nogle eksempler på vores arbejde.

Dagbog Planeten

Så kom vi i gang med det sidste af vores elementtemaer - Jord.
I sidste uge holdt vi samling, hvor vi lavede Brainstorm omkring jord og fandt rigtige mange ord som børnene forbandt med jord.
Vores fokus kommer som altid til at være på deltagelse og sprog gennem spændende og relevante aktiviteter.
Det var har fokus på i starten er at grave i jord, plante i jord og hvad kan vi finde i jorden. Vi vil også have fokus på en sanselig tilgang, hvor vi rør, ser og dufter til jord og det der er i den.

I dag er flere børn startet på at plante græs - et projekt der er på tværs af hele huset.

Derudover har vi også haft sprogaktiviteter på begge etager med god deltagelse og koncentration.

Kære forældre 😊

Vi er nu nået til det sidste element i vores temaforløb "De fire elementer" – vand, ild, luft og jord.

Vi har tidligere arbejdet med vand, ild og luft, og nu er vi startet på det sidste element: jord.

I den kommende periode vil børnene blandt andet:
1. Undersøge jord, sand, sten og naturmaterialer
2. Plante og arbejde med naturen
3. Opleve udeliv og bruge sanserne
4. Lære om smådyr og livet i jorden

Vi vil have fokus på børnenes nysgerrighed, undersøgende tilgang og glæden ved naturen.

Har I idéer eller inspiration?
Hvis I har forslag til aktiviteter, materialer eller steder vi kan besøge (fx naturområder, legepladser, haver eller lignende), er I meget velkomne til at dele dem med os 😊

Vi glæder os til et spændende naturforløb sammen med børnene.
De bedste hilsner
Personalet 🌌 🌈 💫 🪐

